Omgevingsvisie Kapelle

Hoofdlijnen gesprekken stakeholders

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0477337.100

27 februari 2023

www.anteagroup.nl

Omgevingsvisie Kapelle

Hoofdlijnen gesprekken stakeholders

projectnummer 0477337.100

27 februari 2023

Opdrachtgever

Gemeente Kapelle
Postbus 79
4420AC Kapelle

datum	beschrijving	vrijgave
27 februari 2023	Definitief	

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
2. Ambitie 1 Woningaanbod 4
3. Ambitie 2 Ondernemen 6
4. Ambitie 3 Toerisme 7
5. Ambitie 4 Duurzaamheid 8
6. Ambitie 5 Leefomgeving 10
7. Ambitie 6 Faciliteren samenwerkingen 13

1. Inleiding

Op 29 en 30 november, 7 en 8 december 2022 en 11 januari 2023 heeft Antea met verschillende stakeholders uit de gemeente Kapelle interviews gehouden. Deze stakeholders beslaan een groot deel van het maatschappelijk spectrum. Van natuurorganisaties naar ondernemers belangengroepen tot sociale partijen. In deze interviews is onder andere gevraagd naar wat de partijen zagen als grootste uitdagingen voor Kapelle, naar de ambities die Kapelle na zou moeten streven, en naar wat er volgens de stakeholder speelt in de gemeente. De antwoorden hierop zijn op hoofdlijnen samengevat in onderstaande memo. Om de antwoorden te ordenen zijn ze gebundeld per ambitie van de gemeente Kapelle.

2. Ambitie 1 Woningaanbod

Ons woningaanbod biedt woonruimte voor iedereen

Wat wordt gewaardeerd?

Kapelle heeft een kwalitatief goede woningvoorraad.

Kansen en aanbevelingen

Geschikt aanbod

- Er is niet voor alle doelgroepen voldoende geschikt woonaanbod. Denk hierbij aan levensloopbestendige woningen, appartementen, starterswoningen, sociale huur, zorgwoningen (bijvoorbeeld voor mensen met een beperking) en huisvesting voor arbeidsmigranten en seizoenwerkers.
- Om de bouw van dit type woningen te bevorderen moet het type beschikbare plots veranderen. Kleinere plots, en plots waar appartementen gebouwd mogen worden zijn nodig. De gemeente moet dit faciliteren.
- Er ontstaat steeds meer vraag naar verschillende (flexibele) woonvormen. Bijvoorbeeld het inrichten van bijgebouwen zodat deze geschikt zijn als zorgwoning bij een mantelzorger. Of samenwonen met vrienden.
- Prefab woningen kunnen mogelijkheden bieden om goedkoop allerlei verschillende typen woningen te realiseren.
- Bij het aanpassen van bestaande woningen is het van belang om aan het begin goed te kijken naar wat er nodig is om mensen voor langere periodes thuis te laten wonen (niet alleen het laaghangende fruit waardoor er maar een paar jaar winst gemaakt wordt).
- Projectontwikkelaars verplichten om een bepaalt % van de te ontwikkelen woningen levensloopbestendig te maken zorgt voor meer geschikte woningen voor ouderen en zorgbehoevenden. Hiermee kan doorstroming op de woningmarkt bevorderd worden.
- In de samenwerking met woningcorporaties kan de gemeente ook meer sturen op het realiseren van/ aanpassen tot geschikte woningen voor ouderen en zorgbehoevenden.
- Het realiseren van levensloopbestendige woningen is geen oplossing voor mensen die intensieve zorg nodig hebben. Thuis blijven wonen is een mooi streven, maar niet overal toepasbaar of zinvol.
- De ruimtelijke inrichting bij nieuwe ontwikkelingen is vooral voor de bijzondere doelgroepen erg belangrijk. De openbare ruimte rondom onder andere Tiny houses, zorg- en tijdelijke woningen heeft heel veel invloed op hoe deze doelgroepen landen in de omgeving. Dit geldt voor zowel het fysieke aspect (terugvinden van huis, toegankelijk voor mindervaliden, netheid) als het sociale (sociale cohesie, contacten in en met de buurt).
- Het inzetten op andere woonvormen (flexibel, tijdelijk, kleiner enz.) zorgt ervoor dat er meer behoefte ontstaat aan plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Gemeenschappelijke ‘woonkamers’ kunnen bijvoorbeeld toegevoegd worden aan gebouwen waarin voornamelijk kleinere appartementen bevinden.

- Voor seizoensarbeid is in een korte periode veel huisvesting nodig. De aard hiervan zorgt ervoor dat deze huisvesting ook goedkoop moet zijn. Zorgen voor nette, maar betaalbare huisvesting is een aandachtspunt.

Eigen regie

- De visie is een goed moment om vanuit de gemeente zelf de regie te pakken. Kapelle is aantrekkelijk en heeft daarmee veel kansen om te groeien en uit te breiden. Daarom moet de gemeente zich niet laten leiden door marktprognoses, maar zelf het initiatief nemen om te bouwen. Door proactief te bouwen neem je regie over de toekomst van de gemeente. En valt de markt daarmee ook bij te sturen. Hierbij wordt aandacht gevraagd om vooral te kijken naar wat voor Kapelle werkt. En niet per se wat regionaal is bedacht. Hier valt ook een stukje experimenteren en flexibiliteit onder. Probeer nieuwe dingen, luister naar vraag van de gemeenschap. Niet alleen maar blind het regionaal bedachte volgen.
- De gemeente kan zich meer richten op continuïteit, en minder stukje voor stukje, projectje na projectje bouwen.
- Met het aanwijzen van nieuwe woningbouwgebieden moet er rekening gehouden worden met bodem en water. Bijvoorbeeld niet bouwen op de meest laaggelegen delen van Kapelle.
- Beplanting wordt vaak overgelaten aan de aannemers. Door meer richtlijnen mee te geven met betrekking tot de hoeveelheid maar ook soort (bijvoorbeeld inheemse soorten) beplanting kan er veel meer groene omgeving gecreëerd worden.

Samenwerken

- Op regionaal niveau kunnen de Bevelandse gemeenten meer samenwerken en uitvoeren.
- Meer samenwerking met marktpartijen biedt mogelijkheden om bouwen te versnellen en woningen te creëren die goed aansluiten op de marktvraag.

Verduurzamen

- Het verduurzamen van het woningaanbod is een belangrijkste maatschappelijke opgaven op het gebied van wonen.
- Op het gebied van verduurzaming moet vooral ingezet worden op de nieuwe woonvoorraad duurzamer maken (zie ook ambitie 4 duurzaamheid), dit is veel kosten efficiënter dan proberen particulieren aanpassingen te laten maken of gebouwen met een heel laag energielabel aan te passen.
- De verduurzamingsopgave moet er ook niet voor zorgen dat woningen te duur worden. Door te strakke eisen te stellen komt de ambitie op betaalbare woningen te creëren voor alle doelgroepen in het gedrang.

3. Ambitie 2 Ondernemen

Ondernemers dragen bij aan het woongenot

Wat wordt gewaardeerd?

Het station wordt enorm gewaardeerd door verschillende stakeholders. Hierdoor is het makkelijker om werknemers en stagiaires aan te trekken en te behouden. Kapelle is door het station aantrekkelijker dan omliggende gemeenten die minder goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer.

Kansen en aanbevelingen

Winkels & horeca

- Het winkelbestand loopt de afgelopen tijd terug (onder andere door de pandemie, e-commerce en demografische veranderingen). Dit wordt als een verlies ervaren. De winkels die wel blijven zijn vaak onderdeel van grotere partijen/ketens. Daarnaast wordt er steeds meer gebruik gemaakt van (boodschappen)bezorgdiensten. De omzet van deze diensten gaat niet naar de franchisenemers van bijvoorbeeld supermarkten. Hiermee zijn de bezorgdiensten nieuwe concurrenten van de bestaande winkels. Daarnaast is de verwachting dat vooral specialistische winkels zullen verdwijnen en dat hun producten voornamelijk via het internet verkocht zullen worden.
- Enige leegstand zou opgevuld kunnen worden met meer horeca. Horeca in het centrum van Kapelle is erg beperkt. Ook in Wemeldinge is er meer behoefte aan horeca zoals een restaurant, café en of lunchplek.
- Het winkelaanbod van de kern Kapelle is goed en heeft daarmee ook een regiofunctie.
- Het autoluw maken van het centrum van Kapelle zou de winkel- en horecaervaring daar verbeteren. Het wordt dan aantrekkelijker om hier te winkelen/ verblijven.

Draagvlak

- Vergrijzing en het wegtrekken van jongeren zorgt ervoor dat het draagvlak voor sportvoorzieningen en clubs onder druk komt te staan.
- Het gebrek aan betaalbare en passende woningen voor jongeren zorgt ervoor dat het moeilijker is om medewerkers aan te trekken. Jongeren die eenmaal ergens anders gaan wonen komen vaak niet terug. Hiermee verlies je draagkracht.
- Er zijn weinig jongeren onder de ondernemers. Veel ondernemers hebben geen concrete toekomstplannen voor overname of voortzetting van de bedrijfsvoering. Hiermee loop je het risico dat in de toekomst nog meer terugval is in het winkelbestand en leegstand verder toeneemt.

Openbare ruimte

- Parkeren in en nabij het centrum van Kapelle is een aandachtspunt.
- Het verbeteren van de aankleding en sfeer in het centrum van Kapelle zou ook een impuls kunnen geven.

Landbouw

- Voor de fruitteelt zijn wilde bestuivers van enorm belang. Maar tegelijkertijd lopen hun aantallen al jarenlang terug. De fruitteelt zelf heeft een beperkte bloeiperiode, de rest van het jaar zijn dus andere voedingsbronnen nodig. Bij berm- en maaibeheer zou hier rekening mee gehouden moeten worden. Ook het aanleggen van kruidenheggen kan bijdragen aan het in standhouden van de wilde populatie bestuivers.
- Tekort aan zoet water en verzilting vormt een bedreiging voor de toekomst van akkerbouw in de gemeente. Hierom moeten er maatregelen genomen worden (zie ook ambitie duurzaamheid).
- De gemeente moet meer ruimte bieden aan boeren om op ongebruikte stukjes land zonnepanelen te installeren.

De gemeente zou zich meer in kunnen zetten op de marketing van Kapelle. Geef Kapelle meer zichtbaarheid, promoot evenementen. Zet daarbij specifiek in op doelgroepen waarvan we weten dat ze passen bij Kapelle (duikers, ouderen, fietstoeristen, jonge gezinnen en zeilers).

4. Ambitie 3 Toerisme

Wemeldinge als toeristische trekpleister in Zeeland, landelijk toerisme op andere plekken in de gemeente

Kansen en aanbevelingen

Marketing

- De gemeente zou zich meer in kunnen zetten op de marketing van Kapelle. Geef Kapelle meer zichtbaarheid, promoot evenementen. Zet daarbij specifiek in op doelgroepen waarvan we weten dat ze passen bij Kapelle (duikers, ouderen, fietstoeristen, jonge gezinnen en zeilers).

Leefbaarheid

- Op Wemeldinge moet balans gevonden worden tussen het faciliteren van toerisme en de leefbaarheid voor de inwoners van Wemeldinge.
- Wemeldinge moet gericht blijven op kleinschalig toerisme. Inzetten op gezinnen niet op jongeren.
- Er moet de komende tijd ingezet worden op het verbeteren van de kwaliteit, niet de kwantiteit. De voorzieningen en faciliteiten moeten goed op orde zijn voordat je weer kan denken aan verdere uitbreiding.

Veiligheid

- Er wordt veel gezwommen rondom de sluizen. Dit is met de toenemende hoeveelheid en grootte van boten die passeren erg gevaarlijk.
- Een losliggend voetpad langs de Steldijk verbetert de veiligheid.
- De fietspaden bij de boulevard van Wemeldinge zijn te druk. Wandelaars, fietsers en e-bikes delen de ruimte, maar hebben daar eigenlijk te grote snelheidsverschillen voor.
- Door toerisme weg te houden van landelijke wegen in het agrarisch gebied hou je deze wegen geschikt voor agrarische voertuigen. Menging levert gevaarlijke situaties op. De wegen zijn hier niet voor ingericht.

Aantrekkelijkheid & aankleding

- Er missen voorzieningen bij het strandje van Wemeldinge. Bijvoorbeeld parkeerplaatsen, toiletten of een plek om wat te eten te halen.
- Het bedrijventerrein ten zuiden van Wemeldinge is de eerste ontvangst voor mensen die over het water komen. Nodigt totaal niet uit, aankleding met groen zou al het al een veel mooier entree maken.
- De historie van de kernen kan beter uitgedragen worden. Denk aan informatieborden, wandelroutes, evenementen. Zet dit ook in bij de marketing van Kapelle als vakantieplek.
- Een binnen activiteit voor gezinnen met kinderen met lelijk weer ontbreekt nog in de gemeente.

5. Ambitie 4 Duurzaamheid

Vaart maken met duurzaamheid

Kansen en aanbevelingen

Ambities

- De ambities van de gemeente met betrekking tot duurzaamheid en groen zijn redelijk maar niet groot genoeg. De gemeente kan veel meer bereiken dan ze nu doen. Bijvoorbeeld door meer voorwaarden voor vergunningen e.d. op te nemen. De gemeente zou bij iedere nieuwe ontwikkeling moeten nadenken over mee-ontwikkelkansen. Dat wil zeggen nadenken over en uitvoeren van maatregelen die ervoor zorgen dat de gemeente groener en duurzamer wordt.

Woningen

- Het duurzaamheidsloket van de gemeente voor het verduurzamen van woningen is niet goed genoeg bekend bij de inwoners.
- Zie ook ambitie 1 Woningbouw.

Energietransitie

- De verbinding van het ‘stopcontact’ loopt vanaf Vlissingen richting het oosten, door Kapelle heen. Dijken in de buurt van de verbinding kunnen mogelijk ingericht worden als zonneweide als er mogelijkheden tot aansluiten op het netwerk worden gerealiseerd. Opmerking: sinds de interviews is bekend geworden dat een proef in zeeland met zonnepanelen op de dijken vroegtijdig is gestaakt. Het gras onder de panelen sterft af en hiermee komt door toegenomen erosie de veiligheid van de dijk in het geding. Zonneweides zouden dus alleen geschikt zijn voor dijken met verharde ondergrond (asfalt, beton). Dit is in Kapelle niet het geval.
- De energietransitie gaat meer incidenten veroorzaken. Bijvoorbeeld veiligheidsrisico’s met betrekking tot lokale energieopslag (buurtbatterij) of bij opslag en transport van alternatieve energiedragers als waterstof. Ook problemen wanneer er brand ontstaat, deze branden zijn haast niet te blussen. Dit vraagt om een vooruitziende blik. Neem de risico’s mee in ruimtelijke besluitvorming. En wees kritisch rondom kwetsbare objecten. Betrek de veiligheidsregio hierbij in het begin van het proces.

Groen

- Bij nieuwe woningenbouw wordt beplanting vaak overgelaten aan de aannemers. Door meer richtlijnen mee te geven met betrekking tot de hoeveelheid maar ook soort (bijvoorbeeld inheemse soorten) beplanting kan er veel meer groene omgeving gecreëerd worden.
- De gemeente kan ondernemers stimuleren om meer in te zetten op rassen die beter tegen verzilting kunnen.
- Pesticiden die gebruikt worden bij onder andere de fruitteelt zijn erg schadelijk voor de biodiversiteit (van o.a. wilde bestuivers) en de volksgezondheid. Het gebruik van pesticiden moet daarom ingeperkt worden.

Klimaatverandering

- Klimaatverandering gaat in de toekomst voor nieuwe risicobronnen zorgen. Bijvoorbeeld door overstromingen, extreme hitte, natuurbranden enzovoorts. Afwegingen op het gebied van klimaatverandering worden nog lang niet altijd meegenomen in ruimtelijke besluitvorming. Dit zou wel moeten.
- Bij kwetsbare objecten kan wateroverlast en het uitvallen van kritieke infrastructuur al snel gevaarlijk zijn.

Water en bodem

- Water en bodem moet sturend worden bij ruimtelijke keuzes. In de gemeente is veel verarmde bodem en er is sprake van verzilting. Op de huidige voet doorgaan gaat problemen op deze gebieden opleveren.
- Op het gebied van water moet er ingezet worden op zoet water de bodem in laten trekken/ zoet water bergen in de bodem. Hiermee kan verzilting verminderd worden. Hiervoor is veel samenwerking nodig

tussen gemeente, waterschap en boerenondernemers. Waterbassins zijn op korte termijn effectief maar niet op lange termijn, deze moeten zo min mogelijk gebruikt worden.

- Ook in stedelijk gebied moet meer ingezet worden op het in de bodem laten trekken van water. Verharde tuinen e.d. moeten zoveel mogelijk ontmoedigd worden. Hiervoor is bewustzijn creëren belangrijk, maar ook het stimuleren van onverharde tuinen door bijvoorbeeld subsidies e.d...
- De bodemkwaliteit in de gemeente kan onder andere verbeterd worden door in te zetten op biologische landbouw.
- Zorg bij het opvangen van water ervoor dat het dusdanig op opgevangen en opgeslagen dat het ook geschikt is als bluswater.

Biodiversiteit

- De biodiversiteit loopt al langere tijd terug (net als in de rest van Nederland). Ook wilde bestuivers zijn er steeds minder. Dit kan problemen gaan opleveren doordat er niet genoeg bestuivers meer zijn om onder andere de fruitteelt te bestuiven. Inzetten op actief berm- en maaibeheer zorgt ervoor dat er het hele jaar door voedselvoorziening is, niet alleen tijdens de bloeiperiode van bijvoorbeeld de fruitteelt.
- Door flexibeler om te gaan met bestemmingen en bijvoorbeeld bomen of struikenrijen toe te staan aan de randen van sloten kan worden bijgedragen aan het verbeteren van biodiversiteit. Ook bomen en struiken aan de randen van waterbassins zorgen voor een positief effect.

6. Ambitie 5 Leefomgeving

Leefomgeving met basisvoorzieningen voor iedereen

Wat wordt gewaardeerd?

- De gemeente heeft over het algemeen kwalitatief goede maatschappelijke voorzieningen.
- De kleinschaligheid van de gemeente is heel prettig en zorgt ervoor dat er lokale oplossingen gevonden en toegepast kunnen worden.

Kansen en aanbevelingen

Voorzieningen

- De gemeente moet actief inzetten op het op peil houden van het voorzieningenniveau. In het kader van maatschappelijke ontwikkelingen als vergrijzing en het wegtrekken van jongeren uit de regio is het verliezen van voorzieningen een reëel risico.
- De laatste jaren is er sprake van enige terugloop in het winkelbestand. Dit wordt als een verlies ervaren.
- Er wordt verschil ervaring in de kwaliteit en aanwezigheid van voorzieningen tussen de kernen. Waarbij ook expliciet aandacht gevraagd wordt voor de jongeren en ouderen die niet in de kern Kapelle wonen.
- Op Wemeldinge is er behoefte aan meer evenwicht tussen faciliteiten voor toeristen en voor de bewoners. Ook mist er in het centrum horeca zoals een restaurant, café en of lunchplek. De boulevard mist aankleding/ aantrekkelijkheid. Bijvoorbeeld bloembakken en bankjes.

Scholen

- Scholen zijn heel belangrijk maar door vergrijzing neemt het draagvlak de laatste jaren af. Dit heeft ook gevolgen voor de weerbaarheid van de scholen. Veel scholen hebben ook te maken met de verduurzamingsopgave, door teruglopend aantal leerlingen is hier vaak te weinig geld voor.
- Meer (regionale) samenwerking en schaalvergroting zou een uitkomst kunnen bieden. Fuseer scholen, of laat scholen net over de gemeentegrens leerlingen aan de randen van de gemeente opnemen in plaats van een hele kleine dorpsschool aan te houden.
- Er is moeite met het aantrekken van voldoende personeel. Daarnaast speelt vergrijzing een rol. Door pensionering gaan de komende jaren veel leerkrachten het vak verlaten.
- Veel geld dat naar het onderwijs gaat wordt gebruikt voor onderhoud van de gebouwen. Daarnaast is het binnenklimaat in veel scholen onvoldoende. Er moet eigenlijk veel meer geïnvesteerd worden in nieuwbouw.

Dorpshuizen

- Dorpshuizen vormen een ontmoetingsplek, deze zijn daarmee belangrijk voor de sociale cohesie binnen de gemeenschappen. De dorpshuizen moeten daarom behouden worden.
- Het dorpshuis van Wemeldinge wordt commercieel geëxploiteerd. Het gevoel heerst dat de exploitant niet goed aansluit bij de behoeften vanuit de gemeenschap. Niet flexibel genoeg en vooral gericht op opbrengst. Het dorpshuis zou weer meer als een maatschappelijke voorziening voor de gemeenschap moeten fungeren.

Sporten

- Er zijn zorgen over het draagvlak voor de diverse sportvoorzieningen in de toekomst. Door vergrijzing en het wegtrekken van jongeren wordt het steeds moeilijker om de brede diversiteit te behouden. Deze diversiteit is juist heel belangrijk vanwege de rol die georganiseerde sport speelt in het behouden en versterken van sociale cohesie in de gemeente. Hierom moet er meer ingezet worden op het fuseren van sportclubs. Desnoods alleen op bestuurlijk niveau. Hiermee bundel je krachten.
- Subsidies zijn er vooral voor sport voor de jeugd. Maar sport is ook juist voor ouderen heel erg belangrijk om fysiek en mentaal fit te blijven. De gemeente kan meer doen om sportvoorzieningen juist ook voor ouderen te faciliteren.
- Veel verenigingen zullen in de komende jaren ook nieuwe (duurzamere) gebouwen nodig hebben. De gemeente kan voorwaarden stellen aan het verstrekken van financiële middelen hiervoor. Bijvoorbeeld het fuseren van clubs.

- Buitenruimte voor jongeren is er te weinig. Wel speeltuinen voor de kleintjes, maar er is weinig voor de oudere kinderen. Denk bijvoorbeeld aan een skatepark.
- Wandel- en fietsroutes bestaan onvoldoende. Het opzetten van veilige en logische routes kan mensen stimuleren om de buitenlucht op te zoeken en te bewegen.

Openbare ruimte

- De inrichting van de openbare ruimte in de gemeente kan op veel plekken beter. Denk hierbij zowel aan aankleding (bloembakken, bankjes) als aan looproutes, obstakels op de stoep, duidelijke bewegwijzering e.d...
- Daarnaast kunnen onaantrekkelijke objecten, zoals bijvoorbeeld de ECOtank en Loswal bedrijventerreinen beter ingepast worden door bijvoorbeeld bomenrijen e.d. rondom te plaatsen.
- Bij nieuwe woningbouw wordt beplanting vaak overgelaten aan de aannemers. Door meer richtlijnen mee te geven met betrekking tot de hoeveelheid maar ook soort (bijvoorbeeld inheemse soorten) beplanting kan er veel meer groene omgeving gecreëerd worden.
- Zie ook de ambities woningbouw en toerisme.

Mobiliteit

- In Wemeldinge is de bereikbaarheid een aandachtspunt. In het toerisme seizoen is het snel te druk in het dorp. Ook zijn er veel meer parkeervoorzieningen nodig. Bij nieuwe ontwikkelingen zou strenger naar verkeer gekeken moeten wonen.
- Er moet beter gehandhaafd worden op foutparkeren bij het strandje van Wemeldinge.
- De fietspaden bij de boulevard van Wemeldinge zijn te druk. Wandelaars, fietsers en e-bikes delen de ruimte, maar hebben daar eigenlijk te grote snelheidsverschillen voor.

Openbaar vervoer

- Het openbaar vervoer moet op peil gebracht en gehouden worden. Niet alleen omdat het zelf een belangrijke voorziening is maar ook omdat het openbaar vervoer ervoor zorgt dat andere voorzieningen toegankelijk zijn en blijven. Vooral voor ouderen die niet in de kern Kapelle wonen is het belangrijk om de voorzieningen in Kapelle wel te kunnen bereiken.
- Met de belbus vanuit Wemeldinge worden bewoners afgezet op de zandweg. Hiermee kom je niet bij het gemeentehuis, Cederhof e.d., terwijl juist daarvoor de belbus een handig vervoersmiddel is.
- Wemeldinge ervaart bij drukte snel parkeerproblemen. Ook hierom is het goed om in te zetten op meer en beter openbaar vervoer.

Leefbaarheid

- Er wordt aandacht gevraagd voor horizonvervuiling in en rondom de gemeente door elektriciteitsmasten. Ook zijn er zorgen om de impact van deze masten op de volksgezondheid.
- De gemeente moet ook gezinnen met jonge kinderen en jongeren blijven aantrekken. Hiermee blijft de samenstelling van de gemeente vitaal en het zorgt voor extra draagvlak voor veel voorzieningen die onder druk van vergrijzing staan.
- Bij voorzieningen waarvan het draagvlak onder druk staat van demografische veranderingen moet meer ingezet worden op schaalvergroting. Sommige voorzieningen zijn alleen levensvatbaar als het gefuseerde voorzieningen voor meerdere gemeenten worden.
- In Schore wordt overlast ervaren van de industrie van Loswal. Onder andere door verstuiving van zand van de zandhandel. Het verder uitbreiden van industrie richting Schore wordt ervaren als een bedreiging van de leefbaarheid. Bewoners zouden graag meer groen en/of geluidswallen rond het industrieterrein zien.
- Er zijn enige zorgen om de veiligheid rondom grote scheepsvaart die door het kanaal gaat. Voornamelijk met betrekking tot het vervoer van licht ontvlambare stoffen.
- De Nederlandse wettelijke normen met betrekking tot straling is hoger dan andere Europese landen. Voor een deel van de frequenties is er geen maximum vastgesteld. Een deel van de bevolking heeft last van deze straling en ervaren hierdoor gezondheidsklachten. De gemeente kan zelf een stap nemen door meer eisen in te stellen bij nieuwbouw. Bijvoorbeeld een aanbevolen of verplichtte materialenlijst. Daarnaast kan de gemeente mensen die deze klachten ervaren financieel ondersteunen om stralingsmetingen te doen en woningen aan te passen. Vanuit de telecomwet is een dekking van

98% van de gemeente verplicht. De overige 2%, ongeveer 75 hectare zou de gemeente aan kunnen wijzen als locatie voor stralingsvrij wonen. Tekst uit provinciale omgevingsvisie kan hier overgenomen worden.

7. Ambitie 6 Faciliteren samenwerkingen

De gemeenteraad, het college en de medewerkers van de gemeente Kapelle zijn facilitator en aanjager van samenwerkingen.

Wat wordt gewaardeerd?

De korte lijnen met de gemeente worden erg gewaardeerd.

Kansen en aanbevelingen

Armoede

- In de gemeente is steeds meer sprake van verborgen armoede. Ouderen die voorheen rond konden komen maar door de inflatie dat niet langer kunnen. Gezinnen die van minimum moeten leven maar daardoor eigenlijk geen geld hebben voor sportclubs of vakanties. Deze problematiek moet breed worden aangepakt; er is hulp nodig om meerdere vlakken. De gemeente zou hierin een rol moeten pakken om hulp te coördineren, te zorgen dat de mensen bij de juiste instanties terecht komen en nodige maatschappelijke spelers, zoals scholen, het probleem in beeld hebben.

Landbouw

- Zoetwaterbeheer moet regionaal afgestemd worden. De problematiek kan niet door losse boeren opgelost worden. De gemeente kan hierin een rol spelen door samenwerking tussen agrariërs te faciliteren en stimuleren.

Leefbaarheid

- Bewoners zijn bereid mee te werken aan een mooiere en groenere gemeente. Maar dan moeten ze wel betrokken worden. De gemeente moet proberen de raad meer op straat te brengen. In plaats van de straat naar de raad.
- Stel bijvoorbeeld een budget voor de verbetering van de leefbaarheid op en laat de bewoners zelf aangeven wat ze belangrijk vinden. De gemeente kan dan de gemeenschap zelf de kans geven iets te betekenen voor hun dorp.
- Sociale cohesie is belangrijk voor de leefbaarheid in een gebied. Onderling contact tussen verschillende bevolkingsgroepen verbetert de sociale cohesie in een buurt. Dit moet meer gestimuleerd/ gefaciliteerd worden. Bijvoorbeeld door de inzet van multiculturele wijkteams. Maar gemengde wijken creëren en dus voorkomen dat alle sociale huurwoningen samen geclusterd zijn en op een andere plek alle zorgwoningen bij elkaar zitten.

Sport

- In het sportakkoord wordt de ambitie geuit om meer samen te werken op het gebied van sporten. In de praktijk is daar nog erg weinig van terecht gekomen. Hier moet actief op worden ingezet.
- De gemeente kan de vaak vrijwillige besturen van sportclubs meer bijstaan en ondersteunen. Hiermee kan de stap worden gemaakt van vooral op de winkel letten naar een actieve rol in het voortbestaan van de club. Bijvoorbeeld over de toekomstvisie en het op peil houden van het ledenbestand.
- Er ontstaat een trend richting losser georganiseerde sportclubjes die bewegen in de buitenlucht. Bijvoorbeeld bootcamp klasjes. De gemeente kan deze losse groepjes beter faciliteren. Bijvoorbeeld door een coördinator aan te wijzen die kan ondersteunen.
- Houtrook is vervuilend en schadelijk voor de volksgezondheid. Houtkachels zouden beperkt danwel verboden moeten worden.

Wonen

- Op het gebied van woningbouw kunnen de Bevelandse gemeenten meer samenwerken en uitvoeren. Meer samenwerking met marktpartijen biedt mogelijkheden om bouwen te versnellen en woningen te creëren die goed aansluiten op de marktvraag.
- In de samenwerking met woningcorporaties kan de gemeente ook meer sturen op het realiseren van/ aanpassen tot geschikte woningen voor ouderen en zorgbehoevenden.
- Om het woningaanbod passend te maken is er ook ruimte voor experimenten met bijvoorbeeld nieuwe woonvormen en concepten nodig. Budget en bureaucratie zijn hierbij vaak de belemmerende factor.

De gemeente moet met initiatiefnemers samenwerken en dit soort experimenten stimuleren en faciliteren.

Ondernemen

- De gemeente kan wat pro-actiever zijn. De bedrijfscontactfunctionaris zou bedrijven beter bij toekomstvisies kunnen betrekken. Laat ze meedenken. Daarnaast zou de gemeente meer in kunnen zetten op de marketing van Kapelle. Geef Kapelle meer zichtbaarheid, promoot evenementen. Zet daarbij specifiek in op doelgroepen waarvan we weten dat ze passen bij Kapelle (duikers, ouderen, fietstoeristen, jonge gezinnen en zeilers).
- Op het gebied van verduurzaming zou meer samengewerkt kunnen worden tussen ondernemers. Bijvoorbeeld met het delen van kennis maar ook aansluiting van bedrijventerreinen op warmtenet. Of meekoppelkansen met de verbinding met het stopcontact.
- Op het gebied van toerisme heerst het gevoel dat er voor grote spelers eerder uitzonderingen gemaakt worden en dat deze eerder in de mazen in de wet vinden dan de kleine lokale ondernemers. Juist de kleinere, lokale, ondernemers zouden geholpen moeten worden.

Scholen

- Er wordt op het niveau van de Bevellanden wel al veel gesproken over de heersende problematiek (verduurzaming, teruglopend leerling bestand, aantrekken personeel). Maar er worden onvoldoende stappen gezet om samen zaken aan te pakken.
- Op de basisschool in Kapelle wordt nu 1 dagdeel per week een pedagoog en een psycholoog ingezet. Hiermee kan problematiek eerder opgepikt worden. Zou fijn zijn om dit in de rest van de gemeente in te zetten. De gemeente zou hierbij een coördinerende en faciliterende rol moeten hebben. De samenwerking met de gemeente zou op dit vlak beter kunnen.

Cultuurhistorie

- Cultuurhistorie is moeilijk te beschermen en om de waarden te kunnen herkennen en op waarde kunnen beoordelen is veel kennis nodig. Gemeenten hebben hier vaak eigenlijk te weinig kennis over. Regionale samenwerking op dit gebied, waarbij experts inventariseren maar ook adviseren zou veel kunnen helpen. Bijvoorbeeld om te voorkomen dat gebouwen in verval raken doordat er een beschermingsregime op zit. Er kan meer ingezet worden op behoud door ontwikkeling.
- Met meer kennis kan ook archeologie beter behouden worden; kennis van wat er is voordat er in de grond geroerd wordt. In plaats van tegenkomen en dan moeten beslissen.
- Het informeren van (nieuwe) bewoners over de Zeeuwse geschiedenis en de cultuurhistorie die in de karakteristieke elementen van hun woning zitten kan ervoor zorgen dat meer van deze cultuurhistorie bewaard blijft.
- Bij het doorzetten van verzilting kan de fruitteelt gaan afnemen. Hiermee verlies je dan ook een stuk historisch landschap van Kapelle, ook om het cultuurhistorisch landschap te behouden is het nodig verzilting tegen te gaan. Hiervoor is veel samenwerking nodig.
- Bij nieuwbouw lijkt alles op elkaar. Probeer aannemers te stimuleren meer karakteristieke details toe te voegen aan de bebouwing.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1700 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensoring en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout
Postbus 40
4900 AA Oosterhout

Copyright ©
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontlenen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl